

Kráľ Abecedár v podaní prváčikov

Časopis Kľúčik TAK 2022/2023. Vydáva Tlačová agentúra Kľúčik pri Súkromnej základnej škole v Martine, Ulica východná 18, pod vedením Mgr. Zuzany Vavárovej a za pomoci žiakov a pedagógov školy. Redakčný tím: šéfredaktorka: Jasmin Koppalová, zástupkyňa šéfredaktorky: Simona Galčíková, redaktori: Martin Milan, Peter Kovalčík, Lea Adamčíková, Šarlota Kamienová, Dorota Žilová, Hugo Galčík, Marek Gočaltovský, Mária Malinovská, Martin Tlas, Maribell Emma Murphy, Zuzana Havlínová, Peter Grendár, Sibella Svetlana Murphy, Peter Žihľavník.

Kontakt: 0907/101023 alebo office@edukey.sk

KĽÚČIK 1

ČÍSLO 1/ROČNÍK 2

SEPTEMBER 2022

CENA - 1,80€

Obsah

Str. 1	Titulná strana
Str. 2	Pre začiatok
Str. 3	Hlavné správy
Str. 4 – 11	Naši prváčikovia
Str. 12	Výtvarné techniky v Edukey
Str. 13	Zažili sme...
Str. 14	Môj prázdninový zážitok
Str. 15	Knihomoľské okienko
Str. 16	English Page
Str. 17	Okienko školskej psychologičky
Str. 18	Príhovor riaditeľky školy
Str. 19	Reklama
Str. 20	Niečo na záver

Foto na čítku

Šťastné deti v našich nových bublinách ☺

Foto: Z. Herbrychová

Kalendárium

ŽIACI

V septembri a v októbri majú narodeniny

Oskar Fučela, Peter Rodan Gábriš - 1. S, Tobias Crispin Murphy, Adrian Jafari - 1. SA, Diana Mäčková - 2. SA, Sherin Tlas, Juraj Smolka - 3. S, Tomáš Kavulek, Emma Sára Líšková - 3. SA, Dušan Dreisig, Sára Sopóci - 4. S, Marko Šupica - 4. SA, Anika Bukovinská - 5. S, Martin Sirán - 5. SA, Sebastián Eduard Kubáň, Patrik Blizniak, Adam Brodniansky, Ema Rybářová, Eliška Kozáková - 6. S, Simona Galčíková, Samuel Vrzal - 7. S, Leticia Volentierová, Silvia Hromadová, Michaela Lukáčová, Peter Grendár, Radek Belan - 8. S

V septembri a v októbri majú meniny

Linda Bučkuljaková - 2. SA, Alica Andrášiková - 6. S, Alica Filová - 8. S, Mária Sofia Brisudová - 2. SA, Mária Malinovská - 5. S, Matúš Lorko - 1. SA, Matúš Kílik - 3. S, Matúš Pavle, Matúš Smieško - 6. S, Matúš Fiolek - 9. S, Michal Rybár - 2. S, Michal Kílik - 2. SA, Michaela Danišková - 6. S, Michaela Lukáčová - 8. S, Stella Gémešová - 8. S, Viera Šamalíková - 7. S, Eliška Kozáková - 6. S, Maximilián Orság - 3. S, Boris Beller - 6. S, Terézia Frkáňová - 2. SA, Lukáš Hudáček - 2. SA, Lukáš Kadlčík - 8. S, Klára Brna - 1. SA, Šimon Miazdra - 8. S, Simona Johanidesová - 1. S, Simona Galčíková - 7. S

UČITELIA

V septembri a v októbri majú narodeniny

Katarína Sochureková, Mária Mažáriová, Marián Korbeľ, Oľga Kiššová, Renáta Špiriaková, Daniel Balej

V septembri a v októbri majú meniny

Mariana Škumátová, Martina Výbošťoková, Mária Mažáriová, Michaela Ďuranová, Viera Barbuščáková, Viera Mitíľová, Lukáš Hudáček

Vážený pedagogický zbor, vážení rodičia, milí žiaci!

Dovoľte mi prihovoriť sa Vám k začiatku školského roka 2022/2023.

Čas prázdnin a dovoleník je neúprosne za nami. Verím, že bol plný pekných zážitkov, cestovania, spoznávania a relaxu. Mali ste možnosť načerpať nové sily, energiu a s nimi vykročíme do úloh, ktoré nový školský rok priniesie.

Čo sa nám podarilo pre vás, milí žiaci pripraviť počas prázdnin?

- V priestoroch chodby na prvom poschodí sme vybudovali moderné učebne – interaktívna učebňa a knižnica
  - postupne tieto priestory doplníme aj moderným nábytkom (sedacie prvky oddychovej zóny, závesné vaky, lichobežníkové stoly pre rôzne variácie zoskupenia, interaktívna tabuľa, nastaviteľné stoly a stoličky...). Na financovaní sa bude podieľať nielen škola, ale aj naše OZ Edukáci. Ďakujeme.
  - poďakovanie patrí p. Kubincovi, ktorý sa podieľal na financovaní tohto projektu a p. architektke Slávke Makovníkovej, našej projektovej manažérke, ktorá projekt učebni navrhla, dozerala na priebeh prác, spolupracovala s vedením školy, dôsledne a precízne pristupovala k výberu materiálov, farieb, nábytku. Tešíme sa na moderné a podporujúce prostredie, ktoré budú edukáči môcť už onedlho využívať.
  - Nielen pre prvostupniarov sú zrealizované dve ihriskové zostavy v exteriéri areálu školy
  - ďakujeme všetkým rodičom, zamestnancom a priateľom školy, ktorí prispeli na transparentný účet, ale aj príspevkom na jesennej slávnosti či zakúpením výrobkov na vianočných trhoch so zámerom získať financie na vybudovanie ihriska
  - ďakujeme firme Agger a rodine Kavulekovej za ústretovosť pri návrhu a realizácii ihriska a sponzorstvo formou montáže a osadenia herných prvkov
  - ďakujeme Občianskemu združeniu Matka a dieťa Turca za finančnú podporu projektu „Ihrisko EduKey“
  - Zrenovali sme dve triedy – vymalovanie, nastriekanie radiátorov, nové nástenky
  - Prebehla renovácia drevenej podlahy v telocvični školy (brúsenie, lakovanie, logo školy)
  - Posilnila sa kvalita internetového pokrytia
  - Pracujeme na príprave projektu a realizácii exteriérového prístrešku
- na tento zámer nám odsúhlasilo finančný príspevok naše Občianske združenie Edukáci, kde mnohí z Vás prispeli 2% z dane ako aj členským príspevkom. Ďakujeme.

Sme otvorení všetkým dobrým nápadom a podnetom. Radi privítame Vašu podporu a pomoc..

Sme tu pre Vaše – naše deti.

Máme v rukách nielen kľúč ku kvalitnému vzdelaniu, ale našou snahou je tvoriť aj podnetné prostredie, ktoré tieto podmienky umocní.

Zaželať si veľa úspechov, aby školský rok 2022/2023 bol plný zaujímavých projektov, súťaží, hier, aby sme sa tešili zo spoločenských a športových podujatí, aby sme zažívali pochopenie, rešpekt, vzájomnú úctu, no najmä, aby bol tento školský rok zdravý. Verím, že v našej škole vždy nájdete človeka, ktorý vás podporí, pomôže, vysvetlí, podá pomocnú ruku. Škola nie je len vzdelávací program a plány, dobrá škola je živý organizmus, v ktorom fungujú dobré medziľudské vzťahy, vzájomný rešpekt k svojim právam, ale i uvedomenie si povinností. Úprimne si želim, aby naša škola tak ako doteraz fungovala ako úspešná výchovno-vzdelávacia inštitúcia, ale zároveň mala svoju dušu, otvorené srdce a hľadacie ruky ako v dobrej rodine. Mojou snahou je mať ten správny kľúč k príjemnej atmosfére, kvalite výchovno-vzdelávacieho procesu a človečine. Nech sa nám to spoločnými silami podarí.

Mgr. Renáta Špiriaková, riaditeľka školy

Foto: archív SZŠ Edukey

Podarilo sa nám spoločne výrazne zlepšiť materiálne podmienky v škole postavením oplotenia, detským ihriskom, vylepšením telocvične a dvoma novými učebňami, ktoré budú onedlho uvedené do prevádzky a ktoré pripravila nová manažérka pre rozvojové projekty S. Makovníková. Aj toto všetko sa podarilo aj vďaka pomoci rodičov, zvlášť p. J. Kubinca. Veľmi pomohlo aj OZ Edukáci, Matka a dieťa Turca i manželia Kavulekovi a ďalší. Ďakujeme veľmi pekne!

Milí žiaci, bezstarostný čas prázdnin je dávno za nami a môžete sa v škole opäť tešiť z prítomnosti kamarátov a pedagógov, ktorí vám odovzdávajú zo seba to najlepšie - vedomosti, zručnosti a hodnoty, ktoré si život od vás vypýta, keď sa postavíte na vlastné nohy. Tak vám prajem, nech chodíte do školy radi, cítite sa v nej príjemne a ste v nej úspešní.

Vám, vážení rodičia, prajem, nech máte čo najviac dôvodov dôverovať našej - Vašej škole, ktorej ste zverili svoje deti, ktoré vychovávate s láskou v čo najlepšej viere v ich dobro. Prajem si, aby ste nám svojimi postrehmi, radami a pripomienkami pomáhali v otvorenej diskusii pracovať čo najkvalitnejšie v prospech Vašich detí.

Vám, vážené kolegyně a kolegovia, prajem, nech vás práca teší aspoň tak ako doteraz a nech si všetci uvedomujú vašu dôležitosť pre naše spoločstvo. A nech sa stretávate len so vzdelaniachtivými žiakmi túžiacimi niečo dosiahnuť.

Naša škola má nové vedenie, ktoré sa na čele s pani riaditeľkou R. Špiriakovou vynikajúco chopilo svojej úlohy. Výsledkom je skvele zvládnutý minulý školský rok s enormným množstvom práce všetkých zamestnancov školy - pedagogických i prevádzkových.

Spoločne majme na mysli:

*Dajte si pozor na deti vy veľkí.
To zbierajú váš peľ
tie drobné božie včielky.
Zaviečkujú si ho do zvedavého tielka.
Napodobňujú vás.
Sú to o vás tie najpresnejšie
žijúce zrkadielka.
Ich tvar je z vašej nákovy.
Žijú na vašom chlebe.
Raz budú takí ako vy.
Tak buďte ľudskí k sebe.
Milan Rúfus : Malí veľikáni (úryvok)*

Veľa šťastia!

Mgr. Ján Zuberec, zriaďovateľ školy

Trieda kráľa Abecedára – 1. S

Trieda kráľa Abecedára

1. S

Triedna učiteľka: Mgr. Zuzana Kováčová

Oskar Fučela

Kto alebo čo Ťa robí šťastným?

Mňa robí šťastným to, keď idem do školy, keď mám telocvik, futbal a dreváreň. Rád sa hrám v školskom klube a šťastný som aj vtedy, keď robím snehové gule a ozdobím potom s nimi stromček.

Komu rád pomáhaš?

Ľuďom z Afriky. Posielame im peniažky a obrázky, ktoré pre nich nakreslím. Posielame im s maminou aj oblečenie a jedlo. Raz som na šmýkačke pomohol kamarátovi. Podal som mu ruky a on sa odrazil.

OSKAR

Milí žiaci, rodičia, pedagógovia,

nový školský rok sa už rozbehol a s ním každému pribudli aj nové možnosti, výzvy, očakávania či povinnosti. Mnohí sa v duchu pýtame, ako ich zvládneme, či ako nás nové zmeny či možnosti v blízkej budúcnosti ovplyvnia. Nielen dospelí, ale i deti takto uvažujú. Deti však na rozdiel od dospelých potrebujú častú oporu a pomoc v rodičoch či učiteľoch, ktorí im pomáhajú a smerujú ich, aby sa v nových situáciách nestratili. V súčasnosti nemáme tušenie, čo pre nás svet v budúcnosti pripraví. A preto vychovávať a vzdelávať deti tak, ako by sme nejakú predstavu o budúcnosti skutočne mali, nie je práve najmúdrejší nápad. Ako teda deti pripraviť na svet, ktorý je nepredvídateľný a neznámy? Tým, že ich naučíte vedieť sa prispôbiť a vysporiadať sa s neustálymi zmenami. To, samozrejme, vyžaduje úplne iný prístup k výchove a vzdelávaniu. Je potrebné sa zamerať na zručnosti a návyky, ktoré sa preferujú v rýchlo meniacom sa svete. Ktoré to sú? Vybrala som tie, ktoré považujem za najdôležitejšie. **Samostatnosť a nezávislosť** - Dieťa by sa malo postupne učiť samostatnosti, krok za krokom. Pomaly ho povzbudzujte, aby sa do určitých činností púšťalo samostatne. Ukážte mu, ako niečo urobiť, nechajte ho robiť aj chyby. Vložte do neho dôveru i tým, že mu dovolíte zažiť aj množstvo malých neúspechov, ktoré na druhý či tretí pokus zvládne samo. Niekedy neúspech dieťaťa ťažšie zvládame my sami, ako samotné dieťa. **Zdieľanie informácií** - Učte deti od malička deliť sa nielen s hračkami, ale aj s tým, čo dokážu. Učte ich pomáhať spolužiakom aj v oblasti učenia. Tým, že učia iných, pomáhajú hlavne samy seba. Ak dokážem to, čo viem aj vysvetliť, upevním si svoje vedomosti. A dieťa tiež získá lepší pocit z pomoci inému. **Láskavosť, súcit a rešpekt** - Byť láskavým, podľa vedcov, prináša lepší pocit a motivuje ľudí, aby podobne pozitívne konali aj v budúcnosti. Fyzický pocit dobra a spokojnosti, ktorý získame tým, že niekomu pomôžeme, súvisí s uvoľnením endorfínov v tele, ktoré zlepšujú fyzické i emocionálne zdravie, čo je benefit, ktorý by si väčšina rodičov pre svoje deti želala. A preto, podporujte u detí láskavosť. Budú zdravšie i šťastnejšie. Dnes je typické zaujímať sa len o pocity dieťaťa, naučte však svoje dieťa, ako sa cíti ostatní, keď ich vidia v určitých nepriemných alebo naopak priemných situáciách. Je potrebné sa rozprávať aj o tom, ako sa dá zmieriť utrpenie ľudí, ako robiť maličké láskavosti, ako robiť šťastnejšími ľudí. **Objavovanie talentov a záujmov** - To, čo dieťa poháňa, nie sú ani ciele, ani disciplína, ani vonkajšia motivácia, ani odmeny, ale záujem. Keď je dieťa nadšené a na niečo nemôže prestať myslieť, pri danej činnosti nevníma čas a je do nej úplne ponorené, tak to je práve to, čo tak veľmi miluje. To znamená, že je potrebné vytvoriť podmienky na skúšanie množstva rôznych vecí a hľadanie tých, ktoré dieťa nadchnú najviac. Od žiadneho záujmu ho neodrádzajte. Povzbudte ho. **Schopnosť byť šťastný sám so sebou** - Stáva sa, že svoje deti rozmaznávame a neustále sme im za päťami, stále ich animujeme a plánujeme im každú minútu ich života. Nedovolíme, aby sa čo i len chvíľu nudili. Keď dieťa vyrastie, zrazu nevie, ako byť šťastné. Okamžite sa musí pripútať k priateľovi alebo kamarátom. Ak im nevyhovujú, neustále ich striedajú. Ak sa im toto nedarí realizovať, často začínajú byť závislí na iných veciach, ako je napríklad nakupovanie, jedlo, videohry, internet. Ale keď dieťa od útleho veku učíte, že môže byť šťastné aj samo so sebou, že sa môže samo hrať, čítať si, vizualizovať, získa tak jednu z najcennejších schopností, ktorá existuje. Dieťa od malička potrebuje aj svoje súkromie. Doprajte mu ho.

Tak hurá do nového školského roka. A nezabudnite, čokoľvek budete potrebovať, som tu pre vás. Všetkým rodičom ďakujem za doterajšiu prejavenu dôveru a žiakom prajem veľa radosti, nových priateľstiev, dobrých vzťahov s učiteľmi a mnoho študijných úspechov.

Vaša školská psychologička Beátka

(Zdroj: <https://eduworld.sk/cd/jaroslava-konicikova/10403/10-zrucnosti-a-navykov-ktore-deti-potrebuju-v-dnesnom-svete>)

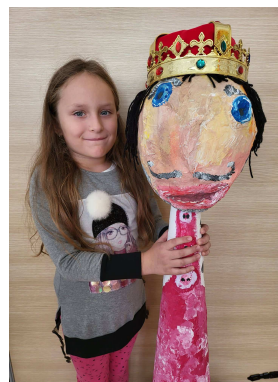
Hello everyone!

Even though everyone thinks I come from England, I've actually only been there to visit relatives or go sight-seeing. I'm not used to the cold and rainy weather; I do not have a posh accent and, even though I really love English tea, I don't drink it every day. The only reason I know how to speak English is because my Dad's from Britain, I have never been to school there or lived in a flat there. I'm not even sure I would call it *home*. The real places I've lived in are countries that my Dad was working in at the time. The most recent place was Bosnia a Hercegovina, in a small tourist town by the sea. Every day was sunny and hot, every tree was green all-year round, we'd have seagulls cawing in the sky and we would go swimming almost every day. I didn't have any friends there, I didn't know the language, but I loved it there. I could do all my hobbies, like filming, drawing and making up stories, but also my favourite, LEGO stop-motion animation. Of course we had to do school, English school, and it was sometimes hard because the hot weather would make us tired. But then we had to leave. I really didn't want to go but we had no choice, education in school was calling for us. So we moved to Sučany and me and my two brothers and sister started going to school. And I'll tell you it simply, it's REALLY hard. When I talk in Slovak I sound stupid, all the lessons are 10X harder than when I was learning them at home and even though everyone is really friendly and nice, I still feel like an outsider. But it's not all bad. Some of the lessons are fun and interesting; English is easy and I like learning German; we play table-football almost every break and a day in school is always full of surprises. I like it here, in school, and I think I'm getting the hang of it.

Sibella Murphy, 8. S

Foto: Marek Gočaltovský, 5. S

Alexandra Dírerová**Kto alebo čo Ťa robí šťastným?**

Keď niečo pekné nakreslím a urobím si z toho výstavku. Potom vtedy, keď Oskar môže ísť k nám alebo ja k nemu, proste keď sme spolu. Šťastný som bol, keď mi ocinko vyrobil nôž z dreva a aj keď som mal úlohu z matematiky. Ešte keď vidím pani učiteľku a môžem ísť do školy a keď vidím moju frajerku Ivanu. Keď môžem ísť s deťmi a pred dverami ma čaká môj kocúrik Beny.

Komu rád pomáhaš?

Pomáham ľuďom, ktorí sú slepí – cez víkend chodím za nimi, aby vedeli s paličkou zistiť, čo je živé a čo nie. Dostal som za to aj trofej. Peniažky, ktoré mi dajú dám mamine, aby si kúpila novú posteľ. Oskarovi v škôlke som pomáhal a on mne. Navzájom sme si pomáhali.

Tamara Turbeková**Kto alebo čo Ťa robí šťastnou?**

Som šťastná vtedy, keď som s maminou a s tatinom, keď chodíme do prírody. Najšťastnejšia som, keď sa s maminou a s tatinom objímame.

Komu rada pomáhaš?

Mamine s varením. Krájam mrkvu a škrabkou čistím zemiaky.

SAŠKA

Jakub Líška

KUBKO

Kto alebo čo Ťa robí šťastnou?

Keď sa učíme v škole, keď oberáme so starkým jablká. Šťastná som, keď máme Kockáčika a telesnú. Aj keď som doma v nedeľu a hrám sa pod stolíkom, že som pandička. Teším sa, že na Holiach už nasnežilo.

Komu rada pomáhaš?

Pomáham dedkovi oberať slivky alebo jablká s Anabelkou.

TAMARKA

Anabela Vartiaková

Kto alebo čo Ťa robí šťastnou?

Keď chodím na Lego robotiku, keď v úľoch nie sú deti a môžem tam ísť. Šťastná som aj vtedy, keď ku mne prídu kamošky, napríklad Tamarika.

Komu rada pomáhaš?

Pomáham mamine s varením pudingu. Ja dávam do misky piškóty a oblizujem varechy. Tamarike som pomohla vyslobodiť nohu zo šmykačky, lebo sa jej zasekla.

ANABELKA

Pauline Vašková

Kto alebo čo Ťa robí šťastnou?

Keď chodím do školy a keď sa učíme, ale mám rada aj prestávku. Šťastná som, keď som u babiny, keď sa fotíme, keď sa v škole spolu hráme s počítačom. Šťastná som s mojou maminou a vtedy, keď robíme prekvapenia s celou mojou rodinou. Lúbim svoju maminu aj tatina.

Komu rada pomáhaš?

Pomáham najviac celej rodine. Keď malí súrodenci nedočiahnu na hračku, tak im ju podám. Dávam jesť škrečkovi a morčiatku.

PAULINKA

Marián Kamien

Kto alebo čo Ťa robí šťastným?

Keď ideme s tatinom a psíkom Belou vonku a ja som na korčuliach. Aj vtedy, keď s maminou a sestrou dáme nejaký rekord – napríklad v kráčaní (13 000 krokov aj viac).

Komu rád pomáhaš?

Často v lete zbieram maliny a pomáham tak celej rodine. Z toho mamina urobí malinový džem. V sobotu alebo v nedeľu por

MAJDO

Milí kamaráti!

A máme tu znova september. Aj vám tak uleteli prázdniny? Stihli ste prečítať aj nejakú knižku? Verím, že aspoň 2-3 a návrat do školy bol pre vás tým pádom menej náročný. Budem rada, ak do mňa na chodbe št'uchnete a porozprávate mi o nich. Ako ste si isto iste všimli, na mieste našej knižnej chalúčky cez leto vyrástla krásna moderná učebňa, ktorej súčasťou bude aj knižnica. Aj našej školskej knižnici chceme dopriať nový dych, a tak ju plánujeme pretriediť, doplniť a trošku zatraktívniť, aby vás bavilo ju navštevovať často, požičiavať si skvelé knihy, ktoré ste si možno doteraz nevšimli, lebo boli založené inými, pre vás nezaujímavými a tráviť v nej čas nielen čítaním. Tento mesiac som sa zúčastnila veľmi zaujímavých prednášok pre knihomoľov a zobrala som si z nich veľa nápadov, ako by sme spoločne mohli urobiť z našej knižnice miesto, kde nám bude spolu dobre. Chceli by ste? Nepochybujem. Tak poďme na to. Ak by ste si mohli priat' čokoľvek, čo by vo vašej knižnici snov nemalo chýbať, čo by to bolo? Kvôli čomu by ste do nej chodili často a radi? Poďme snívať a plánovať vo veľkom. Možno sa nám to všetko, čo vymyslíte, nepodarí zrealizovať hneď alebo v takej podobe, ako to navrhnete, ale poďme sa inšpirovať, dať hlavy dokopy a možno budeme sami prekvapení, čo vymyslíme. Niekedy stačí málo, aby sme sa cítili o dosť inak. Vaše nápady, či už mi o nich napíšete alebo nakreslíte, mi môžete poslať na email alzbeta.gazova@edukey.sk alebo osobne priniesť do kabinetu vedľa učebne chémie. Mne by sa napríklad páčilo, keby sme sa raz mesačne stretli a podebatili o knihách, kto čo číta, ako sa mu to číta, či ho to rozveselilo, nahnevalo alebo inšpirovalo a tak. Teším sa na vaše nápady.

A na inšpiráciu... vedeli ste o tom, že najdetská knižnica na svete je v Nórsku?! V meste Oslo je knižnica Biblio Tøyen, navrhli si ju samy deti. Je určená deťom vo veku 10 až 15 rokov a môžu v nej tráviť čas každý deň po vyučovaní až do večera. Okrem čítania sa tam hrajú, vymýšľajú a dospelí tam majú zákaz vstupu. 😊 Aj to, ako sú knihy zoradené, vymysleli deti. Nie sú zoradené, ako to bežne máme my – beletria, detektívky, sci-fi, ale napr. kategória O anjloch, O robotoch a pod. To je čo!

Majte super začiatok školského roka a za seba vám ešte prajem, nech máte z čítania radosť, lebo to je na čítaní to najdôležitejšie.

Vaša Betka

Môj nezabudnuteľný prázdninový zážitok

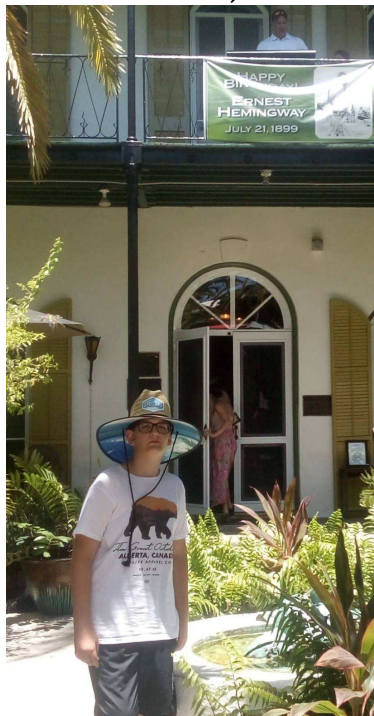

Foto: archív rodiny Baranovej

Ahojte, tieto prázdniny som bol v KeyWeste, USA. Je to malý ostrov s počtom obyvateľstva 24 495, ktorý patrí pod Floridu, je to najjužnejší bod USA a nachádza sa 90 míľ (145km) od Havany (hlavné mesto Kuby). Všade pobežovali kohúty, a preto ho volajú ostrov kohútov. Bolo tam veľmi pestré zloženie obyvateľstva (európski prisťahovalci, hispanci, černosi, miešanci atď.) Ako prví ten ostrov kolonizovali Španieli. Počasie bolo horúce a vzduch vlhký, vegetácia tam bola bujná, rástli tam palmy a vysoké rozkorenené stromy, ktoré som nikdy predtým nevidel. Videli sme aj výletné lode veľké ako paneláky a boli omnoho vyššie ako najvyššia budova v KeyWeste. Bývali sme na DuvalStreet, to je vlastne centrum diania, kde to proste žije. Všade boli krémy a bary a v nich často hrali hudobníci naživo, nielen v noci, ale aj cez deň. Aj na pláži Duval, kde bolo čisté a teplé more, hrali hudobníci pri malom bare s občerstvením a exotickou stravou. Konala sa tam vtedy súťaž o najlepšie vyzerajúceho Hemingwaya. Zaujal ma aj „malý biely dom“, v ktorom sídlil významný prezident Harry Truman, ktorý veľmi pomohol KeyWestu.

Zabezpečil pitnú vodu a zaslúžil sa o vybudovanie diaľnice z pevninskej Floridy cez celé Florida Keys až po posledný ostrov, ktorý je Key West. Navštívil som aj dom slávneho Hemingwaya, kde som videl jeho pracovňu, spálňu, kuchyňu a dokonca aj toaletu. Dozvedel som sa o jeho živote z informačných tabúľ a fotiek dokumentujúcich jeho život, napríklad si dal postaviť prvý bazén v KeyWeste alebo bol veľkým milovníkom mačiek, ktorých tam bolo veľmi veľa, alebo mal štyri ženy a druhá bola jeho sesternica. Hemingway zanechal po smrti dom nadácii, aby sa postarala o jeho mačky. Navštívil som aj akvárium, kde ma privítal dokument o preskúmaní mora a tlačiareň mincí. Za 51 centov som si vytlačil mincu so žralokom. Na stranách boli akváriá s rôznymi rybami a informačnými tabuľkami. V strede bola korytnačka Lola, ktorej chýbala plutva. Ďalej sa nachádzali 2-metrové žraloky, ktoré som aj kímil. Potom sme išli von, kde boli malé korytnačky s červenými ušami v akváriu a vedľa ďalšia korytnačka s veľkými rybami. Oproti druhému východu plávali raje, ktorým hádzali ryby. Keď sme vychádzali von z akvária, boli tam ešte obchody so suvenírmi. Veľmi sa mi tam páčilo a bol to super zážitok. Odporúčam milovníkom tepla a exotiky.

Dáriuš Baran, 7. S

Simona Johanidesová

SIMONKA

Ján Šajgalík

JANKO

Samuel Benčo

SAMKO

Kto alebo čo Ťa robí šťastnou?

Keď som v škole s Paulínkou. Šťastná som vonku, na bicykli, mám rada všetky ročné obdobia. Budem šťastná, keď vám ukážem psíka. Všetko ma robí šťastnou.

Komu rada pomáhaš?

Pomáham mamine s varením.

Kto alebo čo Ťa robí šťastným?

Keď sú Vianoce. Som šťastný, že sa nám stavia dom. Už keby sme v ňom bývali. Som rád, keď som von a trochu si zabehám. Som rád pri tatinovi a s kamarátmi.

Komu rád pomáhaš?

Pomáhal som tatinovi urobiť oheň, ukladal som drevo na kôpku, aby sme si mohli opekať. Ozdobil som u starkej perníčky a mlel som mäsko na fašírky.

Kto alebo čo Ťa robí šťastným?

Keď som na oslave narodenín alebo na dovolenke pri mori v Španielsku. Šťastný som bol na výlete na Oravskom hrade, na Bojnickom zámku a keď som bol prvýkrát na prázdninách u starých rodičov. Máme tam krásny drevený domček pomaľovaný brazilskými farbami – zelená, žltá, červená.

Komu rád pomáhaš?

Keď Lucka nevedela zísť dole zo stola, tak som ju zniesol dole – už som veľký a o dva roky starší ako sestrička.

Roman Krkoška

Kto alebo čo Ťa robí šťastným?

Keď chodím do školy. Teším sa na skateovanie – viem aj jeden trik. Šťastný som, keď sa bicyklujem a kúpem sa vo vode. Mám rád, keď robím saltá na trampolíne.

Komu rád pomáhaš?

Maminy pomáhajú piecť medovníčky a ona ich potom ozdobí. Sestričke, čo má jeden rok, pomáhajú chodiť a maminy pomáhajú ešte skladať bielizeň.

ROMANKO

Peter Rodan Gábriš

Kto alebo čo Ťa robí šťastným?

Škola, bicyklovanie, telocvik, výlety, keď idem ráno do školy a keď sa idem strihať. Šťastný som, keď idem k zubárovi a keď som s rodičmi. Keď sa v lete kúpem, keď v zime hádzem snehové gule, keď plávam a leziem po umelej lezeckej stene. Budem ešte veľmi rád, keď ma bratranec naučí robiť salto.

Komu rád pomáhaš?

Pomohol som chlapčekomu, keď sa mu prevrátili boby. Pomáham aj maminy tým, že za ňu donesiem ockovi vodu.

RODY

Trieda víly Abecedy – 1. SA

Triedna učiteľka: Mgr. Mariana Škumátová

Trieda víly Abecedy

1. SA

Environmentálna výchova u uja rezbára

V piatok 23. 9. 2022 čakal našich druhákov v Turčianskom Petre ujo rezbár Šimon a teta Silvia. Spolu sa porozprávali o zvieratách a prírode. Zahrali sa aj na malých mackov, chytili zvlčenú kožu hada, časť chrupu diviaka a srst líšky. Na záver nás potešilo bábkové divadielko a nákup drobných drevených darčiek na pamiatku. Takéto učenie bez školy nás veľmi baví. ☺

pani učiteľka Lucka Kršková a druháci

Foto: L. Kršková

Foto: V. Barbuščáková

Tretiaci a regionálna výchova

V rámci vlastivedy a regionálnej výchovy sme zavítali do obce Necpaly. Priblížili sme si vidiecku krajinu, navštívili sme múzeum notariátu a 4 miestne kaštiele, vodnú elektrárňu a starý mlyn. Deti si pripravili projekty, ktoré na mieste odprezentovali. Niektoré sme venovali miestnemu múzeu. Zážitkové učenie ako sa patrí.

Vierka a Zuzka a ich tretiaci

Výtvarná výchova u deviatakov

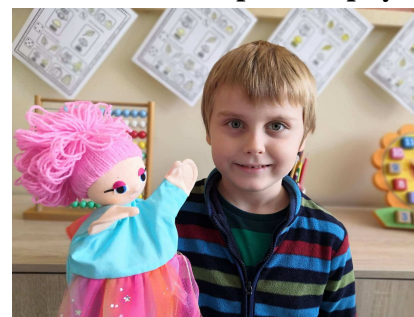
Toho, čo si môžu žiaci do života z hodín výtvarnej výchovy odniesť, nie je málo. Je to predmet ako stvorený na rozvoj ich zručností, tvorivosti a citu pre estetickosť. Zároveň im však poskytuje spôsoby na premýšľanie o sebe samom, o spoločnosti, v ktorej žijeme a o svete, ktorý nás obklopuje. Žiaci 9. ročníka odštartovali prvé hodiny experimentovaním s nápadmi, materiálmi a novou technikou liatia akrylových farieb. Svojím ohromne tvorivým, akčným prístupom si rozvíjali kritické myslenie a radosť z premýšľania. **Liatie akrylových farieb** je technika, ktorá sa, verím, že všetkým zapáčila, pretože nám umožnila tvoriť farebné kombinácie podľa nálady. Najprv sme si vybrali farby, ktoré sme chceli kombinovať a potom ich zvlášť zmiešali s tekutým médiom. Vyskúšali sme si hneď dve techniky – tzv. priame liatie farieb cez sitko a pestrofarebné liatie farieb z jedného pohárika. Po aplikácii farieb na plátno sme ho chytili a naliate farby po ňom rozlievali hýbaním plátna do strán podľa želaného efektu. Na tejto technike bolo zaujímavé a pre niekoho aj zábavné, že sme dodržaním určitej postupnosti vytvárali neuveriteľné abstraktné prevedenia obrazov. Záležalo už len na kombinácii farieb, vďaka čomu vytvorili naše umelecké dvojice jedinečné obrazy. Najväčšiu radosť mi však poskytuje spätná väzba, že snaha o zasadenie semienka lásky k umeniu a tvorivosti s neobmedzenými možnosťami nie je márna.

pani učiteľka Zuzka Kováčová a deviataci

Foto: Z. Kováčová

Tobias Crispin Murphy

TOBI

Kto alebo čo Ťa robí šťastným?

Som šťastný, keď môžem jazdiť na koňoch a starať sa o zvieratká. Rada chodím na prechádzky.

Komu rada pomáhaš?

Pomáham tak, že si upratujem izbu, starám sa o svoje zvieratá. Pomáham maminke piecť. Viem navariť praženicu. Pomáham uspať moju sestričku.

Matilda Flešková

KLARKA

Kto alebo čo Ťa robí šťastnou?

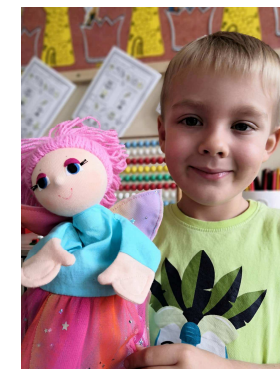
Mám rada, keď ma volajú TILI. Som šťastná, keď môžem jazdiť na koni, starať sa o koníkov a kúpať sa v bazéne.

Komu rada pomáhaš?

Rada pomáham mamine pri varení, veľmi ma baví pridávať ingrediencie do jedla. Naučila som sa krájať nožom a urobiť šalát.

TILI

Adam Nagy

Kto alebo čo Ťa robí šťastným?

Som šťastný, keď mám novú hračku alebo dostanem nejaké zvieratko. Mám rád, keď ma niekto potulká.

Komu rád pomáhaš?

Veľmi rád si upratujem, pomáham miešať polievku, keď maminca varí a pridávať ingrediencie.

ADAMKO

Naši prváčikovia

10

Timon Píž

Kto alebo čo Ťa robí šťastným?

Som šťastný, keď môžem robiť beatbox. Napodobňujem rôzne zvuky. Veľmi rád si skladám lego.

Komu rád pomáhaš?

Upratujem si svoje hračky, vysávam podlahu a utieram riad.

TIMKO

Peter Bochnička

Kto alebo čo Ťa robí šťastným?

Som šťastný, keď sa môžem starať o moje zvieratká - morčiatka, zajace, rybky, slímáky, ktoré mám doma.

Komu rád pomáhaš?

Rád pomáham ocinovi s fúrikom na záhrade, zbieram ovocie. Mamine pomáham pri pečení, naposledy som s ňou piekol slivkový koláč. Utieram riad, vysávam a prestieram stôl.

PEŤKO

Matúš Lorko

Kto alebo čo Ťa robí šťastným?

Som šťastný, keď hrá hudba. Rád sa smejem. Najviac ma poteší, keď môžem variť s tatinkom. Rád chodím s maminkou na výlety.

Komu rád pomáhaš?

Pomáham tatinkovi píliť drevo. S tatinkom som varil paradajkovú polievku. Upratujem si izbu.

MATUŠ

11

Lea Opšenáková

Kto alebo čo Ťa robí šťastnou?

Som šťastná, keď sa môžem smiať s mojím bračekom, ocinkom a maminkou. Naposledy sme si postavili spolu bunker a bola som šťastná.

Komu rada pomáhaš?

Upratujem si svoju izbu, postielam si posteľ a zabávam sa s mojím bračekom.

LEA

Kto alebo čo Ťa robí šťastnou?

Rada trávim čas a zabávam sa s maminkou a ocinkom. Naposledy som bola v cirkuse a bolo úžasne.

Komu rada pomáhaš?

Vždy rada posteliam posteľ sebe, maminke a ocinkovi. Baví ma a rada pomôžem piecť koláče a prestrieť stôl.

Liam Langaker

ANIČKA

Kto alebo čo Ťa robí šťastným?

Som šťastný, keď môžem kresliť pastelkami, fixkami a maľovať farbami.

Komu rád pomáhaš?

Vždy sa spýtam maminky, s čím jej môžem pomôcť, pretože sa nestíha ani osprchovať. Upratujem si izbu, utieram si po sebe stôl a rád zabávam svojho malého bračeka Jakubka.

LIAM

Kto alebo čo Ťa robí šťastným?

Som šťastný, keď môžem hrať futbal s kamarátmi a skladám si lego. Rád sa hrám s mojou sestrou.

Komu rád pomáhaš?

Vždy si upratujem svoju izbu, postielam si posteľ, chystám si veci do školy.

ADRIAN

Naši prváčikovia

Anna Hlinková

Adrian Jafari

